

اولین کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

چگونه توانستم مشارکت دانش آموزان پایه هشتم متوسطه اول مدرسه نجمه شهرستان خاتم را در امور پژوهشی افزایش دهم؟

پریسا منگلی کهنه‌وئی

۱- دانشجوی کارشناسی رشته آموزش مشاوره و راهنمایی - بسته فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه فرهنگیان پردیس فاطمه الزهرا (س) یزد، ایران

چکیده:

یکی از فعالیت‌های مهم در مدارس مشارکت دانش آموزان در امور پژوهشی است و این امور پیامدهایی در رشد دانش آموزان در ابعاد گوناگون، شناسایی و شکوفایی استعدادهای آن‌ها به دنبال دارد. از طریق مشارکت دانش آموزان، امور پژوهشی به بهترین نحو اجرا می‌شود و کیفیت امور پژوهشی با توجه به مشارکت دانش آموزان افزایش می‌باید. هدف پژوهش افزایش مشارکت دانش آموزان در امور پژوهشی بود. نمونه پژوهش ۲۰ نفر از دانش آموزان پایه‌ی هشتم مدرسه متوسطه اول دخترانه‌ی نجمه شهرستان خاتم در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بود. روش پژوهش کیفی و کمی می‌باشد. در بخش کیفی از روش‌های مشاهده و مصاحبه استفاده شده است. در بخش کمی از پرسشنامه‌ی محقق ساخته مشارکت دانش آموزان در امور پژوهشی استفاده شده است. سپس شواهد یک کد گذاری شد و نمودار تجزیه و تحلیل داده‌ها رسم شد. با بررسی تحلیل داده راه حل‌های موقتی پیشنهاد شد. بعد از انتخاب و اعتبار یابی راه حل‌های موقتی، راهکار‌هایی پیشنهاد داده شد. بعد از اجرای راه حل‌ها شواهد دو جمع آوری و تجزیه و تحلیل آن نیز حاکی از آن است که راه حل‌های موقتی اثر گذار بوده است و میزان مشارکت را افزایش داده است. بنابراین نتایج نشان داد اجرای راه حل‌های تلفیقی و منتخب باعث افزایش چشمگیر مشارکت دانش آموزان در امور پژوهشی شده است.

واژگان کلیدی: مشارکت، دوره تحصیلی متوسطه اول، امور پژوهشی

مقدمه:

مشارکت اساس زندگی بشری است و یکی از حقوق بینایی انسان به شمار می‌آید. انسان موجودی هوشیار است و باید آگاه و خود هدایتگر باشد، از سوی دیگر انسان موجودی اجتماعی است و در جامعه به دنیا می‌آید، در آن زندگی می‌کند و مهارت‌های زندگی را در کنار دیگران می‌آموزد توانمند می‌شود (شاهبلاغی و همکاران، ۱۳۹۳).

موضوع مشارکت و چگونگی تحقق آن ریشه در تاریخ دیرینه ملت‌ها دارد و جوانبی از آموزش و پژوهش بسیاری از کشورها از جمله آموزش و پژوهش کشور ما نیز بر پایه آن استوار است (جهانیان، ۱۳۸۸).

بر این اساس عنوان اقدام پژوهی حاضر، «چگونه توانستم مشارکت دانش آموزان پایه هشتم متوسطه اول مدرسه نجمه شهر هرات را در امور پژوهشی افزایش دهم؟» است و هدف اصلی آن افزایش مشارکت دانش آموزان در امور مختلف پژوهشی در مدرسه می‌باشد. یکی از شاخص‌های ارزشمند جامعه انسانی برتر، وجود پدیده مشارکت میان افراد، نهادها و سازمان‌ها است. مشارکت در واقع نوعی احساس همبستگی، تعلق و تلاش دسته جمعی میان افراد است (جهانیان، ۱۳۸۸؛ نقل از رهنمود، ۱۳۷۱).

اجرای برنامه‌های پژوهشی و غنی سازی برنامه‌های پژوهشی دانش آموزان انجام فعالیت‌های فوق برنامه ضرورتی انکارناپذیر است هدف اصلی برنامه‌های پژوهشی مدارس را می‌توان اینگونه بیان داشت؛ ایجاد تغییرات شایسته در دانش آموزان به طوری که با تدارک فعالیت‌های مستمر و پیوسته به رشد شناختی، عاطفی، دینی، اخلاقی، جسمانی و در یک کلمه شکوفا ساختن استعدادهای خدادادی